

SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO ADMINISTRACINĖS KOMISIJOS

SPRENDIMAS Nr. S9

2013 m. birželio 20 d.

dėl išlaidų kompensavimo tvarkos Reglamento (EB) Nr. 883/2004 35 ir 41 straipsniams įgyvendinti

(Tekstas svarbus EEE ir EB bei Šveicarijos susitarimui)

(2013/C 279/05)

SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO ADMINISTRACINĖ KOMISIJA,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo⁽¹⁾ 72 straipsnio a dalį, pagal kurią Administracinė komisija yra atsakinga už visų administravimo ar aiškinimo klausimų, kylančių dėl Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009⁽²⁾ nuostatų, nagrinėjimą,

atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 35 ir 41 straipsnius,

atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 987/2009 66–68 straipsnius,

laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 883/2004 71 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų,

kadangi:

- (1) išmokų natūra, kurias vienos valstybės narės įstaiga teikia kitos valstybės narės įstaigos vardu, išlaidos turi būti visiškai kompensuojamos;
- (2) atsiskaitymai tarp įstaigų, jeigu nesusitarta kitaip, turi būti vykdomi greitai ir veiksmingai, siekiant išvengti ilgalaikio neapmokėtų kompensuotinių išlaidų kaupimosi;
- (3) neapmokėtų kompensuotinių išlaidų kaupimasis gali pakenkti veiksmingai Sąjungos sistemos veiklai ir pažeisti pavienių asmenų teises;
- (4) Administracinės komisijos sprendimu Nr. S1 nuspręsta, kad buvimo vietos įstaigai kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugų, suteiktų pagal galiojančią Europos sveikatos draudimo kortelę, išlaidos;
- (5) dėl bendrai sutartos gerosios patirties atsiskaitymas tarp įstaigų taptų greitesnis ir veiksmingesnis,

NUSPRENDĖ:

A. Kompensavimas remiantis faktinėmis išlaidomis (Reglamento (EB) Nr. 987/2009 62 straipsnis)

1 straipsnis

Įstaiga, prašanti kompensuoti faktines išlaidas, pateikia prašymą ne vėliau nei Reglamento (EB) Nr. 987/2009 (toliau – įgyven-

dinimo reglamentas) 67 straipsnio 1 dalyje nurodytas terminas. Prašymą gavusi įstaiga užtikrina, kad nedelsdama atsiskaitys pagal pateiktą prašymą iki įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 5 dalyje nurodyto termino.

2 straipsnis

1. Prašymas kompensuoti išmokas, skirtas pagal galiojančią Europos sveikatos draudimo kortelę (ESDK), ESDK pakeičiantį dokumentą ar bet kurį kitą teisę į išmokas patvirtinantį dokumentą, gali būti atmestas ir grąžintas išmokas mokančiai įstaigai tuo atveju, jei jis yra, pvz.:

— nevysiškai ir (arba) neteisingai užpildytas,

— susijęs su išmokomis, kurios nebuvo skirtos išmokų gavėjui ESDK arba teisę į išmokas patvirtinančio dokumento galiojimo metu.

2. Prašymas negali būti atmestas remiantis tuo, kad asmens draudimas įstaigoje, kuri išdavė ESDK arba teisę į išmokas patvirtinantį dokumentą, baigė galioti, jei išmokos gavėjui buvo skirtos pateikto dokumento galiojimo laikotarpiu.

3. Įstaiga, privalanti kompensuoti pagal ESDK skirtų išmokų išlaidas, gali kreiptis į įstaigą, kurioje asmuo yra teisėtai užsiregistravęs išmokų skyrimo laikotarpiu, kad ši kompensuotų pirmajai įstaigai tų išmokų išlaidas, arba, jei asmuo neturėjo teisės naudotis ESDK, išsiaiškinti šį klausimą su susijusiu asmeniu.

3 straipsnis

Už išmokų mokėjimą atsakinga įstaiga gali nesvarstyti prašymo, jei jis susijęs su Reglamento (EB) Nr. 883/2004 19 straipsnio ir 27 straipsnio 1 dalies laikymusi, išskyrus atvejus, kai yra pagrįstų priežasčių manyti, kad buvo piktnaudžiaujama, kaip apibrėžiama pagal Teisingumo Teismo praktiką⁽³⁾. Todėl už išmokų mokėjimą atsakinga įstaiga privalo priimti informaciją, kuria prašymas yra pagrįstas, ir kompensuoti prašyme nurodytą sumą. Tuo atveju, jei kyla įtarimas, kad buvo piktnaudžiauta, už išmokų mokėjimą atsakinga įstaiga, remdamasi atitinkamomis priežastimis, gali prašymą atmesti, kaip nustatyta įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 5 dalyje.

⁽³⁾ 2005 m. balandžio 12 d. Sprendimas byloje Annette Keller ipėdiniui prieš Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) ir Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa), C-145/03 Rink. 2005, p. I-02529.

⁽¹⁾ OL L 166, 2004 4 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 284, 2009 10 30, p. 1.

4 straipsnis

Taikant 2 ir 3 straipsnius, jei už išmokų mokėjimą atsakingai įstaigai kyla abejonių dėl prašymą pagrindžiančių faktų teisingumo, išmokas mokanti įstaiga privalo persvarstyti, ar prašymas buvo tinkamai pateiktas ir, prireikus, jį atsiimti arba perskaičiuoti prašyme nurodytą sumą.

5 straipsnis

Po įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino pateiktas prašymas nesvarstomas.

B. Kompensavimas remiantis fiksuotais dydžiais (įgyvendinimo reglamento 63 straipsnis)

6 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento 64 straipsnio 4 dalyje nurodytas sąrašas pateikiamas už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai iki metų, einančių po ataskaitinių metų, pabaigos, ir tuo sąrašu pagrįsti prašymai nedelsiant pateikiami tai pačiai įstaigai po metinių fiksuotų dydžių vienam asmeniui paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, tačiau ne vėliau nei įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas.

7 straipsnis

Išmokas mokanti įstaiga už išmokų mokėjimą atsakingai įstaigai nedelsdama pateikia prašymus, susijusius su atitinkamais kalendoriniais metais.

8 straipsnis

Už išmokų mokėjimą atsakinga įstaiga, gavusi fiksuotais dydžiais pagrįstą prašymą dėl kompensavimo, užtikrina, kad pagal pateiktą prašymą bus atsiskaityta iki įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 5 dalyje nurodyto termino.

9 straipsnis

Po įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 2 dalyje nurodyto termino pateiktas prašymas nesvarstomas.

10 straipsnis

Fiksuotais dydžiais pagrįstas prašymas dėl kompensavimo gali būti atmestas ir gražintas išmokas mokančiai įstaigai tuo atveju, jei jis yra, pvz.:

- nevisiškai ir (arba) neteisingai užpildytas,
- susijęs su laikotarpiu, kuris neapima registracijos laiko remiantis galiojančiu teise į išmokas patvirtinančiu dokumentu.

11 straipsnis

Jei už išmokų mokėjimą atsakingai įstaigai kyla abejonių dėl prašymą pagrindžiančių faktų teisingumo, išmokas mokanti įstaiga privalo persvarstyti, ar sąskaita buvo tinkamai išduota, ir prireikus ją atsiimti arba perskaičiuoti prašyme nurodytą sumą.

C. Prašymų nagrinėjimas (įgyvendinimo reglamento 67 straipsnis)

12 straipsnis

1. Pagal įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 5 dalį praėjus 18 mėnesių nuo mėnesio, kurį prašymai buvo pateikti už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai, pabaigos jų užginčyti negalima.

2. Jei išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaiga per 12 mėnesių nuo mėnesio, kurį išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai pateiktas užginčijimas, pabaigos neatsakė ir nepateikė prašomų įrodymų, laikoma, kad išmokas mokanti valstybė narė užginčijimui neprieštarauja ir prašymas ar atitinkamos jo dalys atmetamos.

D. Išankstiniai daliniai mokėjimai ir delspinigiai už pavėluotus mokėjimus (įgyvendinimo reglamento 68 straipsnis)

13 straipsnis

Jei vykdomas įgyvendinimo reglamento 68 straipsnyje nustatytas išankstinis dalinis mokėjimas, mokėtina išankstinio dalinio mokėjimo suma atskirai nustatoma faktinėmis išlaidomis pagrįstiems prašymams (įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 1 dalis) ir fiksuotais dydžiais pagrįstiems prašymams (įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 2 dalis).

14 straipsnis

1. Įgyvendinimo reglamento 68 straipsnio 1 dalyje nustatytas išankstinis dalinis mokėjimas sudaro ne mažiau kaip 90 proc. visos išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaigos pateikto pradinio prašymo sumos.

2. Jei išmokas mokanti valstybė narė paskelbė bendro pobūdžio pareiškimą, kad ji priima išankstinius dalinius mokėjimus, bus automatiškai laikoma, kad tokie mokėjimai priimami. Audito valdyba sudaro valstybių narių, kurios pareiškė, kad priima išankstinius dalinius mokėjimus, sąrašą.

3. Valstybės narės, kurios nepareiškė, kad priima išankstinius dalinius mokėjimus, paprastai per šešis mėnesius nuo mėnesio, kurį prašymas pateiktas, pabaigos pateikia atsakymą dėl konkrečių išankstinio dalinio mokėjimo pasiūlymų. Jei per nurodytą laikotarpį atsakymas nepateikiamas, laikoma, kad išankstinis dalinis mokėjimas priimamas ir jis įvykdomas.

15 straipsnis

1. Atsiskaitydama už prašymą, dėl kurio atliktas išankstinis dalinis mokėjimas, už išmokų mokėjimą atsakinga valstybė narė privalo padengti tik galutinės prašymo sumos ir išankstinio dalinio mokėjimo skirtumą.

2. Jei prašymo suma yra mažesnė nei remiantis pradine prašymo suma apskaičiuoto išankstinio dalinio mokėjimo suma, išmokas mokanti valstybė narė:

- a) gražins už išmokų mokėjimą atsakingai valstybei narei jos permokėtą sumą. Išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaiga nedelsdama ir ne vėliau kaip šešis mėnesius po mėnesio, kurį apskaičiuota prašymo suma, pabaigos įvykdo šį atsiskaitymo sandorį; arba

b) susitaria su už išmokų mokėjimą atsakinga valstybe nare kompensuoti permokėtą sumą nagrinėjant vėlesnį prašymą. Atsiskaitymo akte aiškiai nurodoma permokėta suma, kuri bus grąžinta gavus tolesnius prašymus.

3. Dėl palūkanų, gautų už išankstinių dalinių mokėjimą, už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės skola nesumažėja, palūkanos yra išmokas mokančios valstybės narės turtas.

16 straipsnis

1. Pagal įgyvendinimo reglamento 68 straipsnio 1 dalį už pavėluotus mokėjimus reikalaujami delspinigiai apskaičiuojami kas mėnesį remiantis šia formule:

$$I = \left[PV \left(1 + \frac{i}{12} \right)^n \right] - PV$$

Čia:

- I – delspinigiai už pavėluotą mokėjimą,
- PV (dabartinė vertė) – pavėluoto mokėjimo vertė, kuri yra likusi prašymo, dėl kurio nebuvo atsiskaityta per įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytą terminą, suma, kuri pagal įgyvendinimo reglamento 68 straipsnio 1 dalį nebuvo padengta atlikus išankstinių dalinių mokėjimą. Į dabartinę vertę įtraukiamas tik prašymas ar jo dalys, kuriuos už išmokų mokėjimą atsakinga valstybė narė ir išmokas mokanti valstybė narė abipusiai pripažino galiojančiais, net jei visas prašymas ar jo dalys buvo užginčyti.
- i – Europos Centrinio Banko pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatyta metinė palūkanų norma, galiojusi pirmą mėnesio, kurį turėjo būti atliktas mokėjimas, dieną,
- n – laikotarpis (mėnesių skaičius), pradedant pirmu mėnesiu po įgyvendinimo reglamento 68 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino pabaigos iki mėnesio (imtinai) prieš mėnesį, kurį gautas mokėjimas. Atliekant procedūrą pagal reglamento 67 straipsnio 7 dalį laikotarpis nenutraukiamas.

2. Išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaiga per šešis mėnesius po mėnesio, kurį atliktas pavėluotas mokėjimas, pateikia už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai prašymą sumokėti delspinigius už pavėluotą mokėjimą.

3. Po 2 dalyje nurodyto termino pateiktas prašymas sumokėti delspinigius už pavėluotą mokėjimą nesvarstomas.

17 straipsnis

1. Delspinigiai už pavėluotą mokėjimą sumokami išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai per dvyliką mėnesių po mėnesio, kurį už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai pateiktas prašymas, pabaigos.

2. Jei vienai iš šalių pagrįstai paprašius per 1 dalyje nustatytą laikotarpį neatsiskaitoma už prašymą sumokėti delspinigius už pavėluotą mokėjimą, Audito valdyba sudaro palankias sąlygas galutinai uždaryti sąskaitas. Audito valdyba pateikia pagrįstą nuomonę per šešis mėnesius po mėnesio, kurį tas klausimas jai perduotas.

E. Įvairios nuostatos

18 straipsnis

1. Sprendime nurodytų mokėjimų data – sandorio vertės diena, kaip nustatė išmokas mokančios valstybės narės ryšių palaikymo įstaigos banko įstaiga.

2. Už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės ryšių palaikymo įstaiga per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos patvirtina, kad pateiktą prašymą gavo. Patvirtinime nurodoma prašymo gavimo data.

3. Dvi ar daugiau valstybių narių, jų kompetentingų institucijų ar ryšių palaikymo įstaigų gali atsakyti atsiskaityti už išmokas, kurioms taikomas šis sprendimas, arba nustatyti kitus atsiskaitymo būdus.

4. Remiantis Audito valdybos nuomone, pateikta pagal įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio 7 dalį, galima atsakyti atsiskaityti už išmokas, kurioms taikomas šis sprendimas, arba nustatyti kitus atsiskaitymo būdus, atsižvelgiant į tinkamo valstybių narių valdžios institucijų ir įstaigų bendradarbiavimo principą.

F. Baigiamosios nuostatos

19 straipsnis

1. Įstaigos turėtų užtikrinti tinkamą bendradarbiavimą ir elgtis taip, tarsi įgyvendintų savo teisės aktus.

2. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Nuo pirmos dienos po jo paskelbimo šis sprendimas taikomas visiems faktinėmis išlaidomis pagrįstiems kompensavimo prašymams, kuriuos išmokas mokanti valstybė narė užregistravo po Reglamento (EB) Nr. 987/2009 įsigaliojimo, ir visiems faktinėmis išlaidomis pagrįstiems kompensavimo prašymams, paskelbtiems *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* po Reglamento (EB) Nr. 987/2009 įsigaliojimo.

3. Šis sprendimas pakeičia 2009 m. spalio 2 d. Sprendimą Nr. S4.

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, 12 ir 18 straipsnių 2 dalyse taikomos 2 dalyje nurodytiems prašymams, kurie už išmokų mokėjimą atsakingos valstybės narės ryšių palaikymo įstaigai pateikti po šio sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Administracinės komisijos pirmininkė

Anne McMANUS